

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

**ÉVES ÉRTÉKELÉS A BELSŐ ELLENŐRZÉS TÁRGYI ÉS
SZEMÉLYI FELTÉTELEIRŐL**

ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

2010.

A.) ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

I. BEZEVEZÉS

Éves ellenőrzési jelentésünket a Pénzügyminisztérium által kidolgozott módszertan szerint állítottuk össze.

II. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA (Ber. 31. § (3) bek. a.) pont)

1.) A 2010. évi belső ellenőrzési munkatervet a képviselő-testület a 135/2010.(XI.15.), a Társulási Tanács a 61/2009.(XI.13.) számú határozatával fogadta el. A VINCENT Auditor Kft-vel 2010. január hónapban megbízási szerződést kötött a belső ellenőrzési és – a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003.(XI.26.) Kormányrendelet változásai miatt – a belső ellenőrzési vezetői feladatok ellátására. A költségvetési szerveket érintő tényleges belső ellenőrzések az előzetes időpont egyeztetések után május hónapban kezdődtek meg.

Az éves ellenőrzési terv módosítására 2010. év során nem került sor.

2.) 2009. évi ellenőrzési lista

- a.) Polgármesteri hivatal
 - munkaerő- és bérghazdálkodás ellenőrzése
 - különböző nyilvántartások vezetésének ellenőrzése
- b.) Simontornyai Városüzemeltetési Kft.
 - a gazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése
- c.) Vak Bottyán Általános Művelődési Központ
 - normatív támogatások igénylésének ellenőrzése
 - a tanügyi igazgatás átfogó vizsgálata
- d.) ŐSZIKÉK Szociális Szolgáltató Központ
 - átfogó pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzése

3.) Tervfeladatok teljesítésének értékelése

Összességében 6 vizsgálatot tartott a belső ellenőrzés, melyre 31 revizori napot használt fel. A vizsgálatokat az éves belső ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően szervezték.

A „Belső Ellenőrzési Kézikönyv” előírásai szerint a belső ellenőr köteles összesített értékelést és véleményt megfogalmazni az általa ellenőrzött területről, mely minden vizsgálat esetében megtörtént.

Az összesített értékelést összesen 44 megállapítás támasztja alá. Megállapításaikat rangsorolták aszerint, hogy milyen hatással vannak az ellenőrzött tevékenységre, beleértve a belső irányítási és ellenőrzési rendszer hatékonyságára és eredményességére vonatkozó befolyásukat.

Az elvégzett vizsgálatokra az ellenőrzött szervezetek, illetve szervezeti egységek vezetői részéről észrevétel nem érkezett.

4.) Az ellenőrzések fontosabb megállapításai, javaslatai (Ber. 31. § (3) bekezdés ac) pont):

Súlyos hiányosságot az ellenőrzés az ŐSZIKÉK Szociális Szolgáltató Központnál és a Simontornyai Városüzemeltetési Kft-nél tárt fel. Ezek a következők:

ŐSZIKÉK Szociális Szolgáltató Központ

- az intézmény nem készített beszámolót az éves működéséről a Társulási Tanács felé, illetve a társult önkormányzatokkal nem számolt el;
- nem dokumentált az intézmény költségvetésének, illetve zárszámadásának Társulási Tanács általi elfogadása;
- az intézmény ellátmánykezelő és térítési díj beszedő hely, e téren a szabályozás és a kialakult gyakorlat nem felel meg egymásnak.

Simontornyai Városüzemeltetési Kft.

- a kft. által kötött megállapodások és szolgáltatási szerződések ellentmondások;
- a 2009. évi számviteli beszámoló sürgős önellenőrzése;
- a kft. által nyújtott szolgáltatások árképzésének dokumentálása, az árképzések felülvizsgálata;
- a bankanyagból hiányzó 1.000.000 Ft értékű előlegszámla, a felelősök anyagi kártérítése;
- 214.502 Ft anyagi hiány feltárása.

Az ellenőrzések fontosabb megállapításait, következtetéseit és javaslatait, az azokra készített intézkedéseket, a részletes vizsgálati jelentések és intézkedési tervek tartalmazzák.

Az ellenőrzött intézmények elkészítették az „Ellenőrzésekhez kapcsolódó intézkedések nyilvántartását”, mely tartalmazza az ellenőrzött intézmények esetében az ellenőrzési javaslatokat, az előírt intézkedéseket, a végrehajtási határidőket, az intézkedések teljesítésének időpontját, a megtett intézkedések rövid leírását, a határidőben végre nem hajtott intézkedések okait, és az arra tett lépéseket.

Az önkormányzat által elkészített összesítő nyilvántartásból megállapítható, hogy a belső ellenőr a hat intézményi szintű ellenőrzés során 44 javaslatot, megállapítást tett. Ezekre mindegyikre készült intézkedési terv, mely tartalmazta a végrehajtási határidőket. 4 esetben nem járt le még a végrehajtás határideje. A 28 megmaradt intézkedésből 16 alkalommal határidőben megtörtént a teljesítés, 13 esetben pedig folyamatban van. A folyamatban lévőkben már történtek intézkedések, melyekről az intézményvezetők rövid tájékoztatást adtak. Az elmaradt teljesítések oka:

- Az ÖSZIKÉK Szociális Szolgáltató Központnak 2011-ben nem volt kinevezett vezetője.
- A Simontornyai Városüzemeltetési Kft. egyes feladatok elkészítésére, kijavítására ügyvédet bízott meg, aki határidőre nem tudta teljesíteni a kért feladatokat.

5.) Az ellenőrzések minősége, személyi és tárgyi feltételei, a tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők:

2010. évben az előző évek tapasztalatai alapján a Tamási-Simontornya Többcélú Kistérségi Társulás ismét a VINCENT Auditor Kft.-vel kötött megállapodást a belső ellenőrzési feladatok ellátására. Idén ez a megállapodás a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003.(XI.26.) Kormányrendelet (továbbiakban: Ber.) módosítása miatt már a belső ellenőrzési feladatok ellátására is kiterjedt. A VINCENT Auditor Kft. által a kistérségben foglalkoztatott belső ellenőrök megfelelnek a Ber., és a Belső Ellenőrzési Kézikönyv által előírt általános és szakmai követelményeknek, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi LXXVI. törvény 121/D. § (1) bekezdése által előírt továbbképzést is teljesítették, továbbá teljesítik a speciális szakértelemmel kapcsolatban felmerülő igényeket (pl. tanügy-igazgatási ellenőrzés).

A Tamási-Simontornya Többcélú Kistérségi Társulás hivatalánál 2009. december 31-ig belső ellenőr, majd 2010. január 1-jétől controller munkakörben dolgozó munkatárs munkájával továbbra is segíti az ellenőrzések koordinálását, valamint az ellenőrök és az ellenőrzött költségvetési szervek közötti kapcsolattartást. Szakmai tudásának továbbfejlesztése érdekében részt vett a Vám- és Pénzügyőri Iskola által szervezett 2010. augusztus 1-től 2010. szeptember 29. között megtartott – Államháztartási Belső Pénzügyi Ellenőrzés – szakmai továbbképzésén, melyet kiválóan megfelelt (100 %-os) eredménnyel teljesített.

A Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglalt előírásokat követve a terven felüli ellenőrzések elvégzéséhez is megfelelő anyagi fedezet állt rendelkezésre.

A Tamási-Simontornya Többcélú Kistérségi Társulás hivatalának technikai ellátottsága a belső ellenőrzéssel kapcsolatos adminisztratív munkához a kontroller számára megfelelő körülményeket biztosít (iroda, számítógép, nyomtató, fénymásoló, gépkocsi, stb.).

Az ellenőrzések minőségének nyomon követésére ún. Ellenőrzést követő felmérő lapot használtak, melyet az ellenőrzött terület képviselője minden egyes ellenőrzés elvégzése után kitölt és értékeli, hogy véleménye szerint az adott területen a belső ellenőrzés hogyan teljesítette munkáját.

- 6.) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja 2010. évben nem merült fel. Viszont a képviselő-testület 1/2011.(I.10.) KT. határozata alapján – mivel a Simontornyai Városüzemeltetési Kft-nél a 214.502 Ft + kamatai hiány nem térült meg az érintettek részéről – a kft. ügyvezetője ismeretlen tettes ellen büntető feljelentést tett a rendőrségen.

- 7.) A belső kontroll, illetve a FEUVE rendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok:

Az ellenőrzések során többségében a folyamatba épített ellenőrzéseket, valamint a vezetői ellenőrzéseket érintő javaslatok születtek. Ezen megállapítások elkerülése végett javasolták a belső kontrollrendszer kidolgozását, amelynek kiinduló alapja a dolgozók munkaköri leírásának átdolgozása.

A szabályzatokon túlmenően a gazdálkodás szabályozottságát a vezetői ellenőrzés fokozásával, és a folyamatba épített ellenőrzés megvalósításával kell növelni, mivel minden ellenőrzés kiegészült az adott területen működő belső kontrollrendszer gyakorlati alkalmazásának ellenőrzésével.

- 8.) A belső ellenőrzés által tett megállapítások hasznosítása, intézkedési tervek megvalósulása**

Az intézkedési terv készítési kötelezettséget az ellenőrzött költségvetési szerv, illetve szervezeti egység vezetője számára a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003.(XI.26.) Kormányrendelet 29. § (1) bekezdése írja elő.

Az intézkedési tervben vállalt feladatok teljesítése szinte minden esetben vagy utóellenőrzés során, vagy a következő ellenőrzés alkalmával vizsgálatra kerül. Az utóvizsgálat lefolytatásának célja, hogy az ellenőrzés megbizonyodhasson az elfogadott intézkedések megfelelő végrehajtásáról, vagy arról a tényről, hogy az ellenőrzött szervezeti egység vezetője nem, vagy nem megfelelően hajtja végre az intézkedéseket.

Az ellenőrzések alapján megállapítható, hogy az elmúlt időszakban a folyamatos belső ellenőrzés hatására pozitív változások történtek a vizsgált költségvetési szerveknél, intézményeknél. A vizsgált intézmények tevékenysége dokumentáltabbá vált, ezáltal ellenőrizhetőbb. Az intézmények tevékenysége nyomon követhető, a vezetők számára pontosabb információk nyújthatók. Az egységes és tevékenységekre bontott szabályozás a napi munkát is megkönnyíti. Átgondoltabb, racionálisabb gazdálkodás valósítható meg. Az ágazati előírások kiemelten előtérbe kerültek, pontosabb végrehajtás valósult meg, összhangban a gazdálkodásra vonatkozó jogszabályokkal.

A fent megfogalmazottakat támasztja alá, hogy 2010-ben a 35 ellenőrzött egyikét sem minősítették az ellenőrzési jelentés megállapításai alapján magas kockázatúnak. Az intézmények a korábbi ellenőrzés során észrevételezett hiányosságok egy részét már pótolták, igyekeznek végrehajtani az intézkedési tervben foglaltakat. Ahol ez még nem történt meg, ott a belső ellenőrök javasolták a korábbi belső ellenőrzés során kiemelt jelentőségűnek minősülő, illetve a jelentés által feltárt további megállapításoknak az ismételt áttekintését.

A kiemelt jelentőségű megállapítások viszont azonnali intézkedést igényelnek a vezetés részéről! Az intézkedési tervek elkészítésénél gyakran előfordult, hogy az előírt intézkedés végrehajtására is az „azonnal”-t, vagy a „folyamatosan”-t tűzték ki, mint elintézési határidőt. A kiemelt jelentőségű megállapításoknál felmerült azonnali intézkedést is célszerű pontos határidőhöz kötni, ebben az esetben rövid határidőhöz. Ténylegesen előírt elintézési határidő nemcsak a költségvetési szerv vezetőjének munkáját segíti az intézkedés végrehajtásának nyomon követése, ellenőrzése, és az arról szóló beszámolója elkészítése közben, de a belső ellenőrök munkáját is megkönnyíti az utóellenőrzés során. Az erről összeállított beszámoló értékelése alapvető információ és visszacsatolás az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetéséről.

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló, többször módosított 193/2003.(XI.26.) Kormányrendelet 29/A. § (1) bekezdésében, valamint a Társulási Tanács által elfogadott Belső Ellenőrzési Kézikönyvben előírt, az ellenőrzésekhez kapcsolódó végrehajtott, illetve végre nem hajtott intézkedésekről szóló nyilvántartás elkészítését is segítették azzal, hogy a költségvetési szerv által elkészített intézkedési terv véleményezésével egyidejűleg egy erre a célra szolgáló táblázat megküldésével felhívták a figyelmet a nyilvántartás elkészítésére, illetve folyamatos vezetésére. A belső ellenőrzési jelentés megállapításai, javaslatai alapján végrehajtott intézkedésekről, a végre nem hajtott intézkedésekről, és azok indokáról készült beszámoló elkészítésének határideje a tárgyévet követő év január 31. napja.

9.) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok:

- Az ellenőrzések járuljanak hozzá az önkormányzat és intézménye által kitűzött stratégiai célok eléréséhez.
- A szabályszerűségi követelményeken túl kapjon nagyobb hangsúlyt az ellenőrzéseknél a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség vizsgálata.
- Erősödjön az ellenőrzés tanácsadó funkciója.
- Biztosított legyen az intézmények átfogó ellenőrzésének folytonossága.
- Erősíteni kell az ellenőrzések tudatos egymásra épülését, az ellenőrzési célok és irányok összehangolását annak érdekében, hogy a költségvetési szerv vezetése munkájában felhasználhassa az ellenőrzés tapasztalatain alapuló összefüggéseket, átfogó helyzetértékelést.
- Hatékonyabb legyen az információáramlás a társulás, az önkormányzatok és azok intézményei között.
- Az intézményvezetők javaslataikkal segítsék a belső ellenőrzési tevékenységet.

B.) A FEUVE JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN TETT JAVASLATOK

1.) A FEUVE-rendszer működése, továbbfejlesztésének eredménye a polgármesteri hivatalban.

A polgármesteri hivatal a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásához szükséges szabályzatokkal rendelkezik, a szabályozottság megléte alapvetően alacsony kockázatot jelent a gazdálkodás vitelében.

A folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzési rendszer kiépítése kapcsán elkészített szabályzatok csak részben felelnek meg a jogszabály előírásainak.

A jogszabályban foglaltak maradéktalan érvényesítése érdekében a hivatal teljes tevékenységére vonatkozó ellenőrzési nyomvonal elkészítése szükséges, amely az összes működési folyamatot felöleli, és a folyamatokat működtető folyamatgazdákat teljes körűen megjelöli. A működési folyamatot felölelő ellenőrzési nyomvonal elkészülte után a hivatal kockázatkezelési eljárásrendjét az államháztartás működési rendjéről szóló kormányrendelet alapján kell elkészíteni, majd a kockázatkezelési rendszer működtetéséről gondoskodni szükséges.

A külső és belső ellenőrzési jelentésekben tett megállapítások, javaslatok hasznosulására, végrehajtásának nyomon követésére jegyzői utasítás szükséges, mivel az intézkedések végrehajtásának hiánya, a jelentési kötelezettség nem teljesítése a belső kontrollok hatékony működése szempontjából kockázatot jelentenek.

- 2.) Az Államháztartási Belső Pénzügyi Ellenőrzési Rendszer (ÁBPE) fejlesztésében fontos állomás volt, hogy 2009. január 1-től az ún. FEUVE (folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés) beépült a kontrolltevékenységbe, továbbá megalkották az ún. belső kontrollrendszer fogalmát.

A belső kontrollrendszer a költségvetési szerv által a kockázatok kezelésére és a tárgyilagosságot bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, melyért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles – a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő

- kontrollkörnyezetet,
- kockázatkezelési rendszert,
- kontrolltevékenységeket,
- információs és kommunikációs rendszert,
- monitoring rendszert

kialakítani és működtetni. E jelentős változásra és a Pénzügyminisztérium által megjelenő ún. „Belső Kontroll Kézikönyv”-re a figyelmet felhívták.

C.) ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

Ebben a fejezetben azon önkormányzati költségvetési intézmények „Éves ellenőrzési jelentését” kell összegezni, ahol 2010-ben funkcionálisan független belső ellenőrzés működött. Ilyen simontornyai intézmény 2010-ben nem volt, az önállóan gazdálkodó Vak Bottyán Általános Művelődési Központ belső ellenőrzési jelentéseit az A.) fejezet tartalmazza.

D.)VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A 2010. év során a belső ellenőrzés teljesítette a képviselő-testület által jóváhagyott ellenőrzési tervben előírt ellenőrzéseket. Az ellenőrzési terv az ellenőrzési kapacitás figyelembevételével lett kidolgozva. Csaknem valamennyi, a tervben szereplő ellenőrzés végrehajtásra került. A Tamási kistérség 32 önkormányzata közül a legtöbb belső ellenőrzés 2010-ben Simontornya önkormányzatát és intézményeit érintette. Így a rendelkezésre álló időkeret teljes egészében kihasználásra került. Az ellenőrzések úgy a polgármesteri hivatal szervezeti egységeit, mint az önkormányzat intézményeit tekintve fontos területeket érintettek. Az ellenőrzésekről készült jelentések részletesen ismertették a megállapításokat és a felmerült hiányosságok megoldására javaslatot is tartalmaztak, így megfeleltek a velük szemben támasztott követelményeknek.

A belső ellenőrzések alkalmával készült jelentésekben foglalt megállapításokból néhány fontos következtetés levonható. E következtetések a következők.

- 1.) Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, kártérítési illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság nem merült fel.
- 2.) Az ellenőrzések megállapításaival, a megfogalmazott javaslatokkal kapcsolatban az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek észrevételt nem tettek.
- 3.) A belső ellenőrzés „Ellenőrzési jelentései” a hiányosságok feltárása mellett azok kijavítására irányuló javaslatokat – feladat, felelős, határidő megjelölésével – is tartalmaztak. Ezzel az ellenőrzés jelentősen segítette az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek vezetőit intézkedési tervkészítési feladataik ellátásában.

Az ellenőrzések – általam – súlyosabbnak ítélt megállapításokat 2010-ben az ŐSZIKÉK Szociális Szolgáltató Központnál és a Simontornyai Városüzemeltetési Kft-nél tártak fel.

Simontornya, 2011. április 8.

Bárdos László
címzetes főjegyző